

Beleidsnota Vereniging Oud Hoorn 2014-2017

De komende jaren richt een belangrijk deel van de activiteiten zich op de voorbereiding van de viering van het 100-jarig bestaan van de vereniging. De gebruikelijke activiteiten en werkzaamheden zullen gewoon doorgang vinden; het betekent extra inzet van alle betrokkenen en het aantrekken van nieuwe vrijwilligers.

1. Doelstellingen

De belangrijkste doelen van de Vereniging staat omschreven in artikel 2 van de statuten.

“De vereniging stelt zich ten doel het behouden van de schoonheid en het in herinnering houden van het verleden van de stad Hoorn, een en ander in de ruimste zin.”

In deze nota wordt nader aangegeven hoe de Vereniging in de praktijk probeert vorm te geven aan de realisering van die doeleinden van behoud van de historische waarden van de stad en het bevorderen van de kennis over de historie van de stad. De kennis van de geschiedenis van de stad en zijn bewoners draagt bij aan het besef dat vele materiële en immateriële zaken het waard zijn om te worden behouden.

2. Vereniging

De organisatie van de vereniging wordt gekenmerkt door

- een groot aantal vrijwilligers;

- de grote zelfstandigheid van werkgroepen en redacties;

- de hoge professionaliteit van de redactie- en werkgroepleden

De rol van de vrijwilligers is vastgelegd in de nota Vrijwilligersbeleid.

Aanvulling dd.10-3-16 mbt het beloningsbeleid, dat ook verwoord is in de Nota Vrijwilligersbeleid. Ook de bestuursleden kunnen alleen gemaakte onkosten declareren. Zij ontvangen geen vergoeding.

De Vereniging heeft een eigen onderkomen in een voormalig VOC-pakhuis genaamd het Pakhuis, Onder de Boompjes 22 te Hoorn.

3. Kennisbevordering

Oud Hoorn maakt voor de kennisbevordering onder zijn leden, de bevolking en andere geïnteresseerden gebruik van verschillende activiteiten en informatiebronnen, namelijk lezingen, wandelingen onder leiding van ervaren en door de vereniging opgeleide gidsen, excursies, tentoonstellingen, de website, het kwartaalblad en de bouwkunscursus.

De vijf eerstgenoemde zaken zijn zowel voor leden als niet-leden toegankelijk. Het kwartaalblad en de bouwkunscursus zijn in principe aan het lidmaatschap verbonden, maar het blad kan los worden aangeschaft

Daarnaast zijn er publicaties over de stad in samenwerking met andere organisaties in de Publicatie Stichting Bas Baltus en wordt jaarlijks de Monumentenprijs uitgereikt.

De wandelingen elk jaar een met speciaal actueel thema vinden 6 tot 8 maal per jaar plaats. Een daarvan is speciaal gericht op kinderen. De lezingen worden samen met de bibliotheek, archief en museum georganiseerd.

Bronnen van kennis

Voor het vergroten van de kennis wordt een aantal activiteiten ondernomen. In het documentatiecentrum wordt een verzameling van knipsels, brochures, nota's, beleidsnotities bijgehouden en toegankelijk gemaakt.

De bibliotheek herbergt een groot aantal boeken over de geschiedenis van de stad en zijn bewoners. Een deel van de aanwinsten komt binnen als gift van de schrijvers of uitgevers en van particulieren.

Voor een beperkt bedrag worden jaarlijks enkele belangrijke werken aangeschaft.

De Vereniging beschikt over een groot bestand aan fotomateriaal, zo'n 20.000 foto's. Deze worden beschreven en gerubriceerd. Voor het voor het publiek toegankelijk maken wordt momenteel samenwerking gezocht met het Westfries Archief.

Het Kwartaalblad is een ongekende bron van informatie. In de afgelopen 35 jaar zijn vele honderden artikelen verschenen. Ook is deze informatie via de website toegankelijk. Het blad telt per nummer 48-52 pagina's en is rijk geïllustreerd.

De uitgebreide website van de Vereniging biedt naast het verenigingsnieuws veel informatie over diverse thema's als gebouwen, kerken, scholen en de Tweede Wereldoorlog.

Inmiddels is het ook via facebook mogelijk informatie uit te wisselen en te discussiëren over alle zaken de stad en zijn bewoners betreffende.

De Vereniging participeert in het Hoorns Informatie Punt, waarin ook de bibliotheek en het Westfries Museum en het Westfries Archief samenwerken. Thematisch wordt informatie over de geschiedenis en de actualiteit toegankelijk gemaakt voor een groot publiek. Over een nieuwe vorm wordt momenteel nagedacht.

Een werkgroepje is bezig bestanden van kadastrale gegevens van alle binnenstadspanden te verwerken en toegankelijk te maken. Ook is een biografisch woordenboek over Horinezen en Hoornaars in voorbereiding.

Een enkele maal laat de Vereniging op historische plaatsen een gedenksteen aanbrengen om de geschiedenis van de plaats of de betrokkenen levend te houden.

In 2013 is de gerestaureerde maquette Hoorn 1650 in bruikleen overgedragen aan het Westfries Museum. De Vereniging heeft samen met het Museum de informatie rond deze maquette verzorgd en in de komende tijd zal deze nog worden aangevuld met informatie via nieuwe media.

Een niet te verwaarlozen bron van kennis is die van bewoners (en oud-bewoners) die hun verhalen en ervaringen van vroeger vertellen en bespreken in onderlinge contacten en via facebook. Het vastleggen van deze verhalen dient meer aandacht.

Het archief van de Vereniging wordt beheerd door een professioneel opgeleid iemand die als vrijwilliger voor de Vereniging werkzaam is.

4. Doelgroepen

De kennis van de historie van de stad en zijn bewoners is een belangrijke basis voor belangstelling en betrokkenheid.

Het doel van de Vereniging is deze belangstelling en betrokkenheid te wekken bij alle bevolkingsgroepen.

Voor de jeugd wordt naast de bovengenoemde middelen ook gebruik gemaakt van specifiek op hen gerichte mogelijkheden. Zo is op de website en in het Kwartaalblad een kinderpagina waar jongeren hun verhaal kwijt kunnen.

Om het lidmaatschap voor jongeren beter bereikbaar te maken wordt de mogelijkheid van een jongerenlidmaatschap tegen een lagere prijs geboden.

Voor leerlingen van het voortgezet onderwijs is er de mogelijkheid om in het kader van een maatschappelijke stage zich bij de Vereniging in te zetten met name voor hun leeftijdgenoten.

Basisschoolleerlingen gaan via school onder leiding van gidsen van de Vereniging wandelen in de binnenstad en in samenwerking met het Westfries Museum kennismaken met Hoorn in de Gouden Eeuw.

Ook via een boekje dat aan de basisschoolleerlingen beschikbaar wordt gesteld wordt hen de kans geboden iets te leren over de geschiedenis van de stad.

Jaarlijks wordt in het kader van de serie stadswandelingen een specifieke kinderwandeling georganiseerd.

5. Behoud van historisch karakter van de stad

Op diverse wijzen kan het behoud van het historisch karakter van de stad worden bevorderd. Welke wijze de voorkeur heeft hangt samen met de specifieke omstandigheden en de manier waarop het gemeentebestuur en ander instellingen hun verantwoordelijkheden vorm geven.

Gemeente

Het behoud van het historisch karakter van de stad is (in beginsel onomstreden) gemeentelijk beleid. Meningsverschillen hebben voornamelijk betrekking op specifieke projecten en de uitvoering daarvan. Dat betekent dat voor Oud Hoorn een tweesporenbeleid. Enerzijds wordt geprobeerd in een constructieve samenwerkingsrelatie met de gemeente het gemeentelijk beleid zowel in de voorbereiding als de uitvoering daarvan te beïnvloeden.

Anderzijds, indien zich niettemin besluitvorming aftekent die in de ogen van de Vereniging ongunstig of schadelijk is, wordt gebruik gemaakt van de wettelijke middelen om de uitvoering van zulke besluiten te verhinderen.

Van belang is om vast te stellen, dat 'behoud van het historisch karakter van de stad' niet betekent dat er in Hoorn niets mag veranderen. Hoorn is een levende stad met veel dynamiek. Echter ook ten behoeve van de aantrekkelijkheid van de stad voor de regio en toeristen dient dit historisch karakter en het stadsgezicht gerespecteerd te worden en dienen de afzonderlijke rijks- en gemeentelijke monumenten en de beeldbepalende panden en hun omgeving bescherming te krijgen. Daarbij gaat het niet alleen om panden maar ook om

bomen, om groen. De vereniging doet aan de gemeente voorstellen panden een monumentale status te verlenen.

De Vereniging stelt zich constructief op en participeert in inspraak- en klankbordgroepen en becommentarieert gemeentelijke structuur- en bestemmingsplannen dan wel notities, nota's en verordeningen.

Jaarlijks vindt overleg met de wethouder met de portefeuille erfgoed/momentenzorg plaats. Er is goed contact met het bureau Erfgoed van de gemeente.

Een belangrijke mogelijkheid om in een vroeg stadium plannen te toetsen aan gemeentelijk beleid en de doelstellingen van de Vereniging is de participatie in de Commissie voor Monumenten en Welstand. Vanaf de start van de voorloper van deze commissie, de bouwplancommissie waarvan de oprichter van de vereniging bijna een eeuw geleden de initiatiefnemer was, is de Vereniging lid van deze advies van de gemeente.

Het voornemen van het college van Burgemeester en Wethouders de qualitate qua zetel voor Oud Hoorn te laten vervallen, stuit op grote weerstand bij de Vereniging.

De Vereniging neemt deel aan het overleg van het Platform Religieus Erfgoed, waar eigenaren en gebruikers van kerkgebouwen in de gemeente overleggen over de mogelijkheden van aanvullend of ander gebruik van deze gebouwen en elkaar informeren over problemen, oplossingen en activiteiten.

Stadsbeeld

Aandacht vragen voor slechte plaatsen of verkeerde ontwikkelingen in de stad vindt via de rubriek Stadsbeeld plaats. Door de herhaling wordt beoogd deze te laten verbeteren. Sommige slechte plekken staan al jaren op de lijst.

Monumentenprijs

De Monumentenprijs die jaarlijks wordt uitgereikt aan een persoon of organisatie die een positieve bijdrage heeft geleverd aan het behoud van het historisch karakter van de stad, vaak door de restauratie van een pand of een complex. De aandacht die via deze prijs wordt verkregen draagt bij aan de bewustwording van het bijzondere karakter van deze stad.

6. Ledenwerving en publiciteit

Zonder een stevig ledenbestand kan de Vereniging niet functioneren. Het aantal van ruim 1900 leden is bevredigend, maar de dalende tendens is wat zorgelijk. De ledenwerving en de propaganda vraagt voortdurend aandacht, maar het blijkt niet gemakkelijk het wat oudere ledenbestand aan te vullen met jongere mensen en nieuwe inwoners.

Het bestuur is van plan een van de leden specifiek te belasten met het organiseren van acties en activiteiten om juist ook onder jongere mensen leden te werven.

Er is een nieuwe wervingsfolder verschenen; ruime verspreiding liefst met een persoonlijke benadering moet zijn vruchten gaan afwerpen.

Voor de publiciteit rond activiteiten wordt gebruik gemaakt van dag- en weekbladen en in toenemende mate van nieuwe media, website en facebook.

7. Jubileum

In 2017 viert de Vereniging het 100-jarig bestaan. De voorbereiding voor de activiteiten en de vieringen is in handen van het bestuur. Dat heeft een lijst van plannen opgesteld en van mensen die daarbij betrokken kunnen worden. Een comité van aanbeveling en veel vrijwilligers worden ingezet om een gevarieerd programma gedurende het gehele jaar en voor diverse groepen mogelijk te maken.

Een van de speerpunten van de jubileumviering zal het boek over Hoorn in de twintigste eeuw zijn, waarmee de geschiedschrijving over de stad voorlopig zal worden afgesloten.

December 2013